

B.A. (SEM/CR) CBCS Part-II Semester-III Examination: March/April-2023
Economics (Optional) Paper-I
COO1: Principles of Cooperation

Day and Date: Friday, 19/05/2023
Time: 10.30 AM To 12.30 PM

Total Marks: 60

Instructions:

1. All Questions are Compulsory.
2. All Questions carry equal marks.
3. Figures to the right indicate full marks

Q.1. Choose the Correct alternatives from the following.

15

- 1 Most of the countries in the world have adopted the ----- economy.
a) Capitalist b) Socialist c) Mixed d) Co-operation
- 2 In a socialist economy the means of production were owned by -----.
a) Person b) Society c) Capitalist d) Industrialist
- 3 In Capitalism wealth is -----.
a) Decentralized b) Centralized c) Distributed d) Production
- 4 Co-existence of Private & Public Sector means ----- economy.
a) Capitalism b) Mixed c) Communism d) None of these
- 5 Which of the following elements are similar in capitalism and co-operation?
a) Financial freedom b) Use of Capital c) The right to private property d) All of the above
- 6 Government has give many types of ----- to co-operatives.
a) Funds b) Guarantee c) Savings d) Tax reliefs
- 7 ----- is known as Brahma Vishnu and Mahesh of Co-operative society -----
a) Chairman b) Secretary c) Treasurer d) Registrar
- 8 Co-operative societies were given tax relief on their Income from -----.
a) Central Government b) State Government c) Zilla Parishad d) Municipal Corporation
- 9 Through the ----- government has provides indirect assistance to cooperatives Society.
a) Money b) Concession c) Guarantee d) Capital
- 10 Who has the power to liquidate the cooperative society
a) Auditor b) Register c) Secretary d) Chairman
- 11 The financial year of the co-operative society ends on -----
a) 28th February b) 31st March c) 30th April d) 31st May
- 12 The audit of the co-operative society by its own internal auditor is called -----.
a) Statutory b) Continuous c) Internal d) Interim
- 13 The audit report has to be read in the -----meeting.
a) Monthly b) Management c) Special d) General

14 Profit-loss statement and Balance Sheet have to be prepared as per the ----- pattern given in the Act.

- a) A b) C c) D d) N

15 The audit done in the middle of the annual audit is called -----.

- a) Statutory b) Continuous c) Internal d) Interim

Q.2. Write short Notes (Three out of Four) .

15

- 1 Dis-similarities between Capitalism & Co-operation
- 2 Dis-similarities between Socialism & Co-operation
- 3 Adverse Effects of State Involvement in Co-operation
- 4 Types of Audit

Q.3. Write short Answers (Three out of Four) .

15

- 1 Explain the merits of Socialism
- 2 Explain the role of Co-operative Registrar
- 3 Explain the Structure of Co-operative Audit
- 4 State the merits of Co-operative Audit

Q.4.. Answer the following question on broad. (One out of two).

15

- 1 State the Features of Socialism.
- 2 State the Features of Socialism.

मराठी रूपांतर

सूचना: :

1. सर्व प्रश्न सोडविणे अनिवार्य आहे.
2. सर्व प्रश्नांना समान गुण आहेत.
3. उजवीकडील अंक पूर्ण गुण दर्शवितात.

Q.1. खाली दिलेल्या पर्यायांपैकी योग्य पर्याय निवडा.

१५

- 1 जगातील बहुसंख्य देशांनी ----- अर्थव्यवस्था स्वीकारली आहे
अ) भांडवलशाही ब) समाजवादी क) मिश्र ड) सहकार
- 2 समाजवादी अर्थव्यवस्थेत उत्पादन साधनांवर ----- ची मालकी असते.
अ) व्यक्ती ब) समाज क) भांडवलदार ड) उद्योगपती
- 3 भांडवलशाहीत संपत्तीचे ----- होते.
अ) विकेंद्रीकरण ब) केंद्रीकरण क) वितरण ड) उत्पादन
- 4 खाजगी व सार्वजनिक क्षेत्राचे सहअस्तित्व असणारी अर्थव्यवस्था म्हणजे ----- होय.
अ) भांडवलशाही ब) मिश्र क) साम्यवाद ड) यापैकी नाही
- 5 खालीलपैकी कोणता घटक भांडवलशाही आणि सहकारामध्ये समान असतो.
अ) आर्थिक स्वातंत्र्य ब) आर्थिक स्वातंत्र्य क) खाजगी मालमत्तेचा हक्क ड) वरील सर्व
- 6 शासन सहकारी संस्थांना अनेक प्रकारच्या ----- देते
अ) निधी ब) हमी क) बचती ड) कर सवलती
- 7 ----- हा सहकारी संस्थांचा ब्रह्मा विष्णू आणि महेश म्हणून ओळखला जातो.
अ) अध्यक्ष ब) सचिव क) खजिनदार ड) निबंधक

- 8 सहकारी संस्थांच्या उत्पन्न करात ----- कडून सवलत दिली जाते.
अ) केंद्र सरकार ब) राज्य सरकार क) जिल्हा परिषद ड) महानगरपालिका
- 9 सरकार ----- माध्यमातून सहकारी संस्थांना अप्रत्यक्ष मदत देते.
अ) पैशाच्या ब) सवलतीच्या क) हमीच्या ड) भांडवलाच्या
- 10 सहकारी संस्था विसर्जित करण्याचा अधिकार कोणाला असतो.
अ) हिशोब तपासणीस ब) निबंधक क) सचिव ड) चेअरमन
- 11 सहकारी संस्थेचे आर्थिक वर्ष ----- रोजी संपते.
अ) २८ फेब्रुवारी ब) ३१ मार्च क) ३० एप्रिल ड) ३१ मे
- 12 सहकारी संस्था स्वतःच्या अंतर्गत लेखापरीक्षकाकडून आपल्या हिशेबांची तपासणी करते त्या हिशेब तपासणीस ---
----- म्हणतात.
अ) वैधानिक ब) निरंतर क) अंतर्गत ड) मध्यावधी
- 13 लेखापरीक्षण अहवाल ----- सभेत वाचावा लागतो.
अ) मासिक ब) व्यवस्थापन क) विशेष ड) सर्वसाधारण
- 14 नफा- तोटा पत्रक आणि ताळेबंद कायद्यात दिलेल्या नमुना ----- प्रमाणे तयार करावा लागतो.
अ) अ ब) क क) ड ड) न
- 15 वार्षिक हिशेब तपासणीच्या मध्येच केलेल्या हिशेब तपासणीला ----- म्हणतात.
अ) वैधानिक ब) निरंतर क) अंतर्गत ड) मध्यावधी

Q.2.टीपा लिहा. (चार पैकी कोणतेही तीन).

१५

- 1 भांडवलशाही आणि सहकारातील फरक
- 2 साम्यवाद आणि सहकारातील फरक
- 3 सहकारातील सरकारच्या सहभागाचे विपरीत परिणाम
- 4 अंकेक्षणाचे प्रकार

Q.3.थोडक्यात उत्तरे लिहा. (चार पैकी कोणतेही तीन) .

१५

- 1 समाजवादाचे गुण स्पष्ट करा.
- 2 सहकारी निबंधकाची भूमिका स्पष्ट करा.
- 3 सहकारी ऑडीटची रचना स्पष्ट करा.
- 4 सहकारी अंकेक्षणाचे गुण सांगा.

Q.4.सविस्तर उत्तर लिहा. (दोन पैकी एक) .

१५

- 1 समाजवादाची वैशिष्ट्ये सांगा.
- 2 समाजवादाची वैशिष्ट्ये सांगा.

Model Answer Paper

B.A. (SEM/CR) CBCS Part-II Semester-III Examination: March/April-2023

Economics (Optional) Paper-I

COO1: Principles of Cooperation

Day and Date: Friday, 19/05/2023

Total Marks: 60

Time: 10.30 AM To 12.30 PM

Q.1. खाली दिलेल्या पर्यायांपैकी योग्य पर्याय निवडा.

१५

1 जगातील बहुसंख्य देशांनी ----- अर्थव्यवस्था स्वीकारली आहे

अ) भांडवलशाही ब) समाजवादी क) मिश्र ड) सहकार

Option 1

2 समाजवादी अर्थव्यवस्थेत उत्पादन साधनांवर ----- ची मालकी असते.

अ) व्यक्ती ब) समाज क) भांडवलदार ड) उद्योगपती

Option 2

3 भांडवलशाहीत संपत्तीचे ----- होते.

अ) विकेंद्रीकरण ब) केंद्रीकरण क) वितरण ड) उत्पादन

Option 2

4 खाजगी व सार्वजनिक क्षेत्राचे सहअस्तित्व असणारी अर्थव्यवस्था म्हणजे ----- होय.

अ) भांडवलशाही ब) मिश्र क) साम्यवाद ड) यापैकी नाही

Option 2

5 खालीलपैकी कोणता घटक भांडवलशाही आणि सहकारामध्ये समान असतो.

अ) आर्थिक स्वातंत्र्य ब) आर्थिक स्वातंत्र्य क) खाजगी मालमत्तेचा हक्क ड) वरील सर्व

Option 4

6 शासन सहकारी संस्थांना अनेक प्रकारच्या ----- देते

अ) निधी ब) हमी क) बचती ड) कर सवलती

Option 4

7 ----- हा सहकारी संस्थांचा ब्रह्मा विष्णू आणि महेश म्हणून ओळखला जातो.

अ) अध्यक्ष ब) सचिव क) खजिनदार ड) निबंधक

Option 4

8 सहकारी संस्थांच्या उत्पन्न करात ----- कडून सवलत दिली जाते.

अ) केंद्र सरकार ब) राज्य सरकार क) जिल्हा परिषद ड) महानगरपालिका

Option 1

9 सरकार ----- माध्यमातून सहकारी संस्थांना अप्रत्यक्ष मदत देते.

अ) पैशाच्या ब) सवलतीच्या क) हमीच्या ड) भांडवलाच्या

Option 3

10 सहकारी संस्था विसर्जित करण्याचा अधिकार कोणाला असतो.

अ) हिशोब तपासणीस ब) निबंधक क) सचिव ड) चेअरमन

Option 2

11 सहकारी संस्थेचे आर्थिक वर्ष ----- रोजी संपते.

अ) २८ फेब्रुवारी ब) ३१ मार्च क) ३० एप्रिल ड) ३१ मे

Option 2

12 सहकारी संस्था स्वतःच्या अंतर्गत लेखापरीक्षकाकडून आपल्या हिशेबांची तपासणी करते त्या हिशेब तपासणीस ---
----- म्हणतात.

अ) वैधानिक ब) निरंतर क) अंतर्गत ड) मध्यावधी

Option 3

13 लेखापरीक्षण अहवाल ----- सभेत वाचावा लागतो.

अ) मासिक ब) व्यवस्थापन क) विशेष ड) सर्वसाधारण

Option 4

14 नफा- तोटा पत्रक आणि ताळेबंद कायद्यात दिलेल्या नमुना ----- प्रमाणे तयार करावा लागतो.

अ) अ ब) क क) ड ड) न

Option 4

15 वार्षिक हिशेब तपासणीच्या मध्येच केलेल्या हिशेब तपासणीला ----- म्हणतात.

अ) वैधानिक ब) निरंतर क) अंतर्गत ड) मध्यावधी

Option 4

Q.2.टीपा लिहा. (चार पैकी कोणतेही तीन).

१५

1 भांडवलशाही आणि सहकारातील फरक

Ans:

2 साम्यवाद आणि सहकारातील फरक

Ans:

3 सहकारातील सरकारच्या सहभागाचे विपरीत परिणाम

Ans:

4 अंकेक्षणाचे प्रकार

Ans:

Q.3.थोडक्यात उत्तरे लिहा. (चार पैकी कोणतेही तीन) .

१५

1 समाजवादाचे गुण स्पष्ट करा.

Ans:

2 सहकारी निबंधकाची भूमिका स्पष्ट करा.

Ans:

3 सहकारी ऑडीटची रचना स्पष्ट करा.

Ans:

4 सहकारी अंकेक्षणाचे गुण सांगा.

Ans:

Q.4.सविस्तर उत्तर लिहा. (दोन पैकी एक) .

१५

1 समाजवादाची वैशिष्ट्ये सांगा.

Ans:

2 समाजवादाची वैशिष्ट्ये सांगा.

Ans:
